

[Poul Clausen.]

ser bl. a. af køkkenet, naturligvis, af blodbanken, som på rigshospitalet har været placeret under helt uanstændige forhold indtil for ganske nylig, af hospitalets apotek, der simpelt hen både er placeret og indrettet således, at det på private hænder ville blive kasseret af tilsynsmyndighederne, og endelig af laboratorielokalerne og den røntgendiagnostiske afdeling.

Der har fundet videre besparelser sted ved indskrænkning af rumstørrelserne; man har indskrænket pladsen pr. seng til 8,9 m² gulvplads, hvor sundhedsstyrelsens minimumskrav til sygehusbyggeri er 7 m², ligesom man har indskrænket rumpladsen til 26¹/₂ m³ mod de 25, som er det absolutte minimumskrav fra de danske sundhedsmyndigheders side; for en nybygning, som endda ikke bliver færdig før om en 12-14 år, er det efter min mening det absolutte minimum, man er kommet ned på her. Det moderne syn på, hvordan udenomslokalerne ved et hospital bør være, har bevirket, at man har måttet afse mere plads hertil end oprindeligt fastsat, således at man til nettolokalerne skal lægge ikke mindre end 78 pct. for at få de nødvendige bruttolokaler.

Det spørgsmål, der for mit vedkommende i første omgang har meldt sig med hensyn til dette store projekt, er: kan det i det hele taget være på arealet? Det er jo nybygninger af ganske stort omfang; det drejer sig bl. a. om en 14 etagers bygning, og spørgsmålet om det begrænsede areal har for mig været meget påtrængende. Det siges imidlertid fra sagkyndig side — og der er grund til at tro, at det er rigtigt — at nybygningerne ikke alene kan være på arealet, men at det også rummer muligheder for senere udvidelser, som man, hvis man er nogenlunde nøgtern, må regne med vil komme i et tempo, som man måske nok ikke kan beregne, men som man kan skønne vil være ikke helt ubetydeligt.

I sin nye skikkelse skulle hospitalet rumme 1 565 senge; der var oprindeligt ønsket et antal på noget over 1 900 senge, men disse beskæringer af det oprindelige rammeprojekt har altså forårsaget, at man er kommet ned på 1 565 senge mod de 1 371, der rådes over i øjeblikket.

I denne forbindelse vil jeg gerne ligesom

den ærede foregående taler forsøge at gøre den højtærede minister interesseret i de muligheder, der er i forbindelse med de to afdelinger, undervisningsministeriet råder over på militærhospitalet, nemlig neurokirurgisk afdeling og neuromedicinsk afdeling, som er installeret dér, og som i projektet forudsættes inkorporeret i det nye rigshospitals centralbygning. Jeg er ikke sikker på, om ikke ønsket om at flytte disse to afdelinger til det nye hospitalskompleks er ganske velbegrundet. Måske kunne man tænke sig en flytning således, at det nye militærhospital blev udnyttet på tilsvarende måde, men muligvis med andre servicer end dem, der hører til derude i dag.

Projektet skal i den skikkelse, hvori det her foreligger, koste ca. 140 mill. kr. regnet efter 1957-priser. Hvor meget det vil blive om 12-14 år, kan intet menneske sige; at det ikke vil blive billigere, er jeg temmelig sikker på. Hvor er vi i det hele taget henne om 14 år! Når vi tænker på den udvikling, der er foregået i de sidste 14 år på det hospitalsmæssige og lægevidenskabelige område, kan man godt have bange anelser. Jeg tænker blot på en ting som den endnu ikke rigtig instituerede isotopbehandling af forskellige sygdomme. Jeg kan se, at i det oprindelige konkurrenceprojekt var det såkaldte isotoplaboratorium normeret med en plads på 16 m². Det er ikke meget større end et lille værelse, man kan måske kalde det en slags kammer; men i det projekt, vi står over for i dag, er disse 16 m² blevet til 320 m², og denne tyvedobling giver måske en lille smule forestilling om, hvordan man allerede nu ser på den kommende udvikling.

Det hospital, vi taler om her, er både et helbredeshospital — en central for hele landet og sikkert nødvendig i et antal særlige tilfælde, hvor man andre steder mangler både apparatur og andre midler til at foretage det nødvendige over for vedkommende patienter — og et af vore undervisningshospitalet, vi har jo også medicinsk undervisning i Århus. Den sidste ærede taler nævnte, at man også på centralsygehusene omkring København giver de medicinske studerende undervisning. Det er ganske rigtigt. Denne kliniske patientundervisning har allerede længe fundet sted disse steder,